

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА НА ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Община Велико Търново е създадена с Указ № 2295 от 22.12.1978 година за определяне седалищата и състава на общините в Народна Република България. Предвид големината на населеното място и важността му като исторически и административен център не се предвижда промяна в статута на общината в обозримо бъдеще.

Община Велико Търново изготвя годишния си финансов отчет в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338 от 22.12.2015 година и съдържа следните елементи : баланс, отчет за приходите и разходите, отчет за касовото изпълнение на бюджета , сметките за средствата от европейския съюз и сметките за чужди средства и приложение, което съдържа пояснения за прилаганата счетоводна политика; подлежаща на оповестяване допълнителна информация за състоянието и изменението на активи, пасиви , приходи и разходи и задбалансови позиции, съгласно съответните указания и стандарти, издавани по реда на чл.164, ал.1 и 3 и чл. 170 от ЗПФ; информация за изпълнението на показателите по бюджета и сметките от средствата от Европейския съюз, включително и предоставяне на агрегирана информация за касовите разходи по функции и групи, съгласно единната бюджетна класификация и по политики и програми, доколкото информацията в такива разрези не се съдържа в отчетите по точка 1.3. или не е публикувана отделно.

Счетоводният баланс е изготвен в двустранна форма. Информацията в него е предоставена съобразно Закона на счетоводството, Националните счетоводни стандарти, Сметкоплана на бюджетните организации, Счетоводната политика и индивидуалния сметкоплан на Община Велико Търново, Единната бюджетна класификация за 2023 година и всички нормативни документи , отразяващи икономическата дейност на Община Велики Търново.

Няма съществени промени в прилаганата счетоводна политика на Община Велико Търново спрямо тази от предходната година.

Балансът е изготвен за трите отчетни групи I „Бюджет“, II „Сметки за средства от Европейския съюз“ и III „Други сметки и дейности“. Кметът на Община Велико Търново е одобрил годишния финансов отчет за 2023 година на 22.02.2024г.

При отчитане на стоково-парични потоци в Община Велико Търново се прилага двустранна форма на счетоводно записване. При изготвянето на годишния счетоводен отчет към 31.12.2023 година е спазено изискването за обвързка между крайните салда от предходния период и началните салда за текущия.

В консолидирания счетоводен отчет към 31.12.2023 година са намерили място счетоводните отчети на тридесет и девет второстепенни разпоредители , от които на делегирани бюджети са 21 училища, общинско общежитие „Кольо Фичето“ , Регионален исторически музей Велико Търново, ХГ „Борис Денев“ и РБ „П.Р.Славейков“. През отчетния период няма новосформирани и закрити разпоредители.

Субсидирани за текуща дейност са четиридесет и една организации с нестопанска цел /читалища/, предоставя се и трансфер на МДТ „К.Кисимов“

Сравнимостта на информацията в отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от европейския съюз и сметките за чужди средства и

информацията от оборотната ведомост на различните отчетни групи позволява да се правят анализи в различни разрези.

Например от Оборотната ведомост на Община Велико Търново към 31.12.2023 г., можем да получим информация за размера на събраните местни данъци за годината – от крайното салдо на сметка 7011 *Касови приходи от данъци, мита, митнически такси и осигурителни вноски* - **17 085 688.84** лв. От отчета можем да получим информация за размера на събраните данъци по видове:

§§ 0103	окончателен годишен (патентен) данък и данък върху таксиметров превоз на пътници – 288 979 лв.
§§1301	данък върху недвижими имоти – 6 093 459 лв.
§§1303	данък върху превозните средства - 4 966 105 лв.
§§1304	данък при придобиване на имущество по дарения и възмезден начин - 5 539 583 лв.
§§1308	туристически данък - 197 337 лв.;
§§ 2000	други данъци – 226 лв.

Крайното салдо на сметка 7041 *Касови приходи от такси и лицензи с данъчен характер* е **9 159 023.61** лв. От отчета можем да получим информация за размера на събраните такси и лицензи с данъчен характер по видове:

§§2707	за битови отпадъци – 9 150 723 лв.
§§2717	за притежаване на куче - 8 301 лв.

Постъпленията от други такси в бюджета на общината, съгласно разшифровката на § 27-00 *Общински такси* са:

2702	за ползване на детски кухни – 89 072 лв.
2704	за ползване на домашен социален патронаж и други общински социални услуги - 439 414 лв.
2708	за ползване на общезития и други по образованието - 51 134 лв.
2710	за технически услуги - 432 305 лв.
2711	за административни услуги – 262 868 лв.
2715	за откупуване на гробни места - 21 811 лв.
2729	други общински такси - 41 018 лв.

Счетоводни сметки и параграфи, при които можем да търсим пълно съответствие са:

Счетоводна сметка	Крайно салдо - кредит	Параграф	Отчет към 31.12.2023г.
7140 Приходи от продажба на НДА	98 179,40 лв.	§§ 40-30 приходи от НДА	98 179 лв.
7411 Получени текущи помощи и дарения в страната	108 053,76 лв.	§§ 45-01 текущи дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми от страната	108 054 лв.
7412 Получени капиталови помощи и дарения в страната	168 585,67 лв.	§§ 45-03 капиталови помощи и дарения от страната	168 586 лв.

В други случаи не може да се търси пълно съответствие между счетоводна сметка и приходен параграф. Най-честите причини са :

1. Сумата, отнесена по съответния параграф в отчета за изпълнението на бюджета е по-голяма от стойността на кредитното салдо на счетоводната сметка с размера на начисления данък върху добавената стойност, който е отнесен по сметка 4511 *Разчети за данък върху добавената стойност*.
2. Стойността на кредитното салдо на счетоводната сметка е по-голяма от сумата на съответния параграф, когато имаме начислени, но не събрани към момента вземания.
3. Начислени приходи за годината, съгласно т. 49.1.2. от ДДС 20/14.12.2004 г.

Всички или някой от тези зависимости могат да бъдат установени при съпоставяне на сметка 7110 *Приходи от продажби на услуги* и §§ 24-04 *нетни приходи от продажби на услуги*, сметка 7121 *Приходи от наеми на имущество* и §§24-05 *приходи от наеми на имущество*, сметка 7131 *Приходи от продажби на земи, гори и трайни насаждения* и §§ 40-40 *приходи от продажби на земи и други*.

Пълно съвпадение между салдата по сметки от раздел 6 „ *Сметки за разходи* “ и разходните параграфи имаме в следните случаи:

Счетоводна сметка	Крайно салдо - кредит	Параграф	Отчет към 31.12.2023г.
6221 <i>Разходи за лихви по банкови заеми в страната</i>	57 437,62 лв.	§§22-21 <i>лихви по заеми от други банки в страната</i>	57 438 лв.
6224 <i>Разходи за лихви по други заеми в страната</i>	49 382,30 лв.	§§ 22-24 <i>разходи за лихви по други заеми в страната</i>	49 382 лв.

Община Велико Търново отговаря на принципа на действащо предприятие, съгл. чл. 26 , ал.1, т. 1 от Закона за счетоводството и ще остане такова в предвидимо бъдеще. Общината ще запази обема на своята дейност и не планира закриване на второстепенни разпоредители с бюджет. Бюджетната организация текущо покрива кредити, възнаграждения, осигуровки и помощи за домакинствата. Бюджетната организация е в състояние да спазва условията по договори за заем. Община Велико Търново спазва показателите за финансова дисциплина, съгласно чл.130 а от Закона за публичните финанси.

Община Велико Търново е получила дарения , както следва:

- Текущи парични дарения от страната на обща стойност 108 053,76 лв., от които 7 905,50 лв. в общинска администрация , 33 027,96 лв. в Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт“ и 67 120,30 лв. в Дирекция „Култура, международни дейности и проекти“;
- Капиталови парични дарения в страната на обща стойност 168 585,67 лв., които са за изграждане на оркестрина в парк „Дружба“ ;
- Текущи дарения в натура от страната на обща стойност 206 175,56 лв., от които 15 728,54 лв. в общинска администрация; 46 107,05 лв. в Дирекция

„Образование, младежки дейности и спорт“, 144 339,97 лв. в Център за социални услуги;

- Капиталовите дарения в натура от страната са на обща стойност 643 388,69 лв., от които в общинска администрация са на стойност 543 353,75 лв., в Дирекция „Култура, международни дейности и проекти“ на стойност 78 739,80 лв., в Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт“ на стойност 11 254,74 лв., в Център за социални услуги на стойност 1 940,40 лв., в Кметство Ресен на стойност 2 000,00 лв. и в Кметство Килифарево на стойност – 6 100,00 лв.

Към 31.12. 2023 г. Община Велико Търново е получила от централния бюджет 102 759 299,58 лв. Тази информация може да бъде получена по кредитното салдо на сметка 7511 *Касови трансфери от/за централния бюджет* и от §§31-00 *Трансфери между бюджета на бюджетната организация и ЦБ /нето/*. Получените трансфери от ЦБ по видове, са както следва:

- §§ 3111 обща субсидия и други трансфери за държавни дейности от ЦБ за общини (+) 89 995 915. Наблюдавано увеличение спрямо същия период на 2022 г – 21,15% .
- §§3112 обща изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности от ЦБ за общини (+) 3 126 400 лв. Тук се запазва почти същия размер от 2022 г.
- §§3113 получени от общини целеви субсидии от ЦБ за капиталови разходи (+) 4 329 200 лв. Наблюдавано увеличение спрямо същия период на 2022 г – 28,39%.
- §§3118 получени от общини трансфери за други целеви разходи от ЦБ чрез кодовете в СЕБРА 488 001 xxx-x (+) 3 083 570. Наблюдаваното намаление спрямо същия период на 2022 г – 2,14%

§§3120 възстановени трансфери за ЦБ (-) 62 497

- §§3128 получени от общини трансфери за други целеви разходи от ЦБ чрез кодове в СЕБРА 488 002 xxx-x (+) 2 286 711. Наблюдавано увеличение спрямо същия период на 2022 г – 41,84%.

Със средствата по §§ 31-18 *получени от общини целеви трансфери от ЦБ чрез кодовете в СЕБРА 488 001 xxx* са финансирани следните обекти:

Предоставени са 110 718,00 лв. за реконструкция на сграда ПМГ „Васил Друмев“, гр. Велико Търново за осигуряване на едносменен режим на обучение;

Предоставени са 32 400,00 лв. за изграждане на детска градина в кв. „Картала“, гр. Велико Търново;

Съгласно ПМС 300/31.12.2023г. са предоставени 200 000,00 лв. за изграждане на многофункционални спортни игрища – футбол, хандбал, баскетбол към СУ „Емилиян Станев“, гр. Велико Търново.

Други целеви трансфери от ЦБ, постъпили чрез кодовете в СЕБРА 488 001 xxx - 1 775 102,00 лв. са за провеждане на парламентарни и местни избори през 2023г., 771 300,00 лв. са предназначени за достигане на минималната работна заплата за 2023 г., определена с Постановление № 497 на Министерския съвет от 2022г., 26 059,00 лв. – за транспортни разходи за доставка на хляб и основни хранителни продукти за 2023 г. в планински и малки селища с население до 500 жители, 1574,00 лв. – за пътни разходи на правоимащи болни, 28 974,00 лв. за издръжка деца, 91 433,00 лв. – за компенсация на данъка върху таксиметровия превоз, 21 000,00 лв. – за организиране на изяви по популяризиране на дейностите по НП

„Заедно в изкуствата и спорта“, 8 510,00 лв. - за възнаграждение на одитните комитети, 16 500,00 лв. – за покриване на разходите за банковото обслужване на картовите плащания

В §§ 31-20 „Възстановени трансфери за Централния бюджет“ са отразени средствата възстановени в централния бюджет на обща стойност 62 496,42 лв., от които 6 946,00 лв. – възстановен остатък от предоставен трансфер за провеждане на избори за народно събрание през 2023г., 52 590,91 – възстановен остатък от предоставен трансфер за провеждане на местни избори 2023 г. , 1612,70 лв. , съгл. ДПРС 5/13.12.2022г. и 1346,81 лв. – Възстановен остатък от обект: „Доизграждане на ул. „Стоян Михайловски“, кв. „Картала“ ОК2577- ОК2576-ОК2567-ОК2564-ОК2565-ОК2805; Изграждане на ул. „Васил Априлов“, кв. „Картала“; Изграждане на ул. „Камен Зидаров“ ОК2521-ОК259 и ул. „Петко Тодоров“ ОК259-ОК2452, кв. „Картала“, изграждане на ул. „Ал. Бурмов“, кв. Картала, ОК 2364- ОК2518

Получените и предоставени трансфери са отразени в § 61-00 Трансфери между бюджети (нето), §62-00 Трансфери между бюджети и сметки за средства от ЕС (нето) и § 64-00 Трансфери между бюджети на лица по чл.13, ал.4 от ЗПФ и бюджети на други бюджетни организации:

§§	СУМА	ИЗТОЧНИК
	3 545 865 лв.	Трансфер от Агенция за социално подпомагане към Министерството на труда и социалната политика. Средствата са за предоставяне на социални услуги „Обществена трапезария“, „Лична помощ“ и „Приемна грижа“;
	178 лв.	Трансфер от Централна избирателна комисия. Средствата са предназначени за възнаграждения на членовете на ОИК;
	6 237 лв.	Трансфери от общините Горна Оряховица, Елена, Златарица и Стражица, които представляват отчисления по чл. 60 от Закона за управление на отпадъците;
	30 692 лв.	Трансфер от фонд „Социална закрила“ към МТСП за закупуване на лек автомобил за домашен социален патронаж;
	11 040 лв.	Трансфер от МТСП за адаптиране на санитарен възел РБ „П. Р. Славеиков“ – филиал Бузлуджа;
	5 690 лв.	Трансфер от МТСП за проект „Устойчивост в технологичния свят за хората с увреждания“;
	180 484 лв.	Трансфер от МОН по проекти на училища за провеждане на олимпиади и командировки;
	6 700 лв.	Трансфер от Министерство на културата за РБ „П. Р. Славеиков“ за проект „Фоайе на книгата“;
	/-/ 3 641 лв.	Възстановен трансфер от ХГ „Борис Денев“, на Министерство на културата, който представлява неизползвани средства за реализиране на проект „Културно развитие в достъпна среда“;
	4 928 лв.	Трансфер от Министерство на културата за РИМ „Помощ за книгата“;
	52 020 лв.	Трансфер от Министерство на културата за РИМ за редовни теренни археологически проучвания и теренна консервация

	на обект „ манастир „Успение Богородично“, ранновизантийска базилика и тракийски некропол в квартал „Френк хисар“;
8 400 лв.	Трансфер от Министерство на културата за РБ „П. Р. Славейков“ за „Повишаване капацитета на обществените библиотеки във Великотърновския регион чрез експертно-консултанска дейност на РБ „П. Р. Славейков“;
66 767 лв.	Трансфер от Министерство на културата за РИМ за археологически разкопки с. Никюп - „НИКОПОЛИС АД ИСТРУМ“;
12 500 лв.	Трансфер от Министерство на културата за РБ „П. Р. Славейков“ за закупуване на книги и попълване на библиотечните фондове;
2 300 лв.	Трансфер от Министерството на културата за РБ „П. Р. Славейков“ за конференция с международно участие „Библиотеки, четене, комуникация“;
2 355 116 лв.	Трансфер от Министерство на регионалното развитие и благоустройство за обект „Строителство и реконструкция на ВиК инфраструктура в гр. Велико Търново“ по подобекти : Подобект 1: „Строителство и реконструкция на канализационен колектор, напорен тръбопровод по ул. Опълченска, гр. Велико Търново“ – 961 108 лв.; Подобект 3: „ Строителство и реконструкция на уличен водопровод по ул. “ Ксилифорска“, гр. Велико Търново – 1 394 008;
6 285 276 лв.	ВСИЧКО ПО §§ 61-01
-318 300 лв.	Предоставен трансфер на Министерството на здравеопазването за държавна психиатрична болница, с. Церова Кория за осъществяване на дейността на Центъра за настаняване от семеен тип на лица с психични разстройства , с. Церова Кория;
-86 400 лв.	Предоставени средства на МДТ „Константин Кисимов“, гр. Велико Търново - Министерство на Културата;
-61 813 лв.	Предоставен трансфер на държавните училища за компенсации за транспорт на ученици. Средствата са получени от Министерство на финансите;
-2 000 лв.	Предоставен трансфер на ПГТ „Д-р Васил Берон“, гр. Велико Търново за финансово подпомагане на ученик;
-7 934 лв.	Предоставен трансфер от Община Велико Търново на държавните училища за подготовка и произвеждането на изборите за народни представители и местните избори през 2023 г..
-476 447 лв.	ВСИЧКО ПО §§ 61-02

	33 223 лв.	Трансфери във връзка с програми за осигуряване на заетост;
	33 223 лв.	ВСИЧКО ПО §§ 61-05
	5 842 052 лв.	Всичко по §61-00

Към 31.12.2023 година Община Велико Търново е получила от ПУДООС – 1 101 704 лв.

Предоставените и получени трансфери в лева получават счетоводен израз чрез сметка **7522 Касови трансфери от/за бюджети на бюджетни организации от подсектор "Централно управление"**, сметка **7524 Касови трансфери от/за общински бюджети**.

По дебита на сметка **7532 Касови трансфери от/за сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление"** са отразени платените от Община Велико Търново финансови корекции по приключили проекти на управляващия орган.

По сметка **7534 "Касови трансфери от/за извънбюджетни сметки на общини"** е отразено собственото финансиране по проекти, финансирани с европейски средства.

Финансирането с кредити на второстепенните разпоредители от първостепенния разпоредител - община е отразено по сметка **7501 Вътрешни касови трансфери в лева**.

По сметка **4511 Разчети за данъка върху добавената стойност** е отразено състоянието на начисления и внесен данък върху добавена стойност за 2023г. Преведената сума за дължим данък добавена стойност на ТД на НАП – Велико Търново е отчетена в намаление на приходен §§37-01 *внесен ДДС*. Изпълнени са разпоредбите в точка 7.10 и т.7.11.2 на ДДС 20/14.12.2004г. за отнасяне на платения или получен данък добавена стойност към съответния приходен или разходен параграф. Ежемесечно се подават в НАП справки-декларации по ДДС в определения срок от Закона за данъка върху добавената стойност.

По сметка **4512 Разчети за приходите от стопанска дейност** е отразено състоянието на начисления и внесен данък по реда на Глава тридесет и трета от ЗКПО. Внесеният данък е отчетен и в намаление на приходен §§37-02 *внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия*, в съответствие с т.7.12 от ДДС 20/14.12.2004 г. Годишната декларация за 2023 г. ще бъде подадени в срок.

Запазен е подходът на изписване на разходи при придобиване в отчетни групи /стопански области/ „БЮДЖЕТ” и „СЕС” на следните активи:

- ДМА в процес на придобиване
- Инфраструктурни обекти
- Активи с историческа и художествена стойност и книги
- Земи, гори и трайни насаждения

Съгласно т.19 от ДДС № 14 от 30.12.2013 г., прилежащите към сгради и съоръжения земи, също са отчетени балансово, но в отчетна група „Бюджет“. Стойността на тези земи е 24 543 106,90 лв. За сметка 2010 *Прилежащи към сгради и съоръжения земи*, се прилага общият ред на отчитане за група 20 - чрез директно отразяване на придобиването в съответните отчетни групи /стопански области/ - без да се ползват сметките от подгрупа 607 и без завеждане в отчетна група „ДСД“ чрез сметка 7609.

През 2023 г. дълготрайните материални активи, намерили отражение в Раздел „А“, Група „Г“ в актива на баланса на Община Велико Търново за всички отчетни групи в абсолютна стойност са 523 933 787,53 лв.

Други промени в дебитните обороти на сметка 2031 „Административни сгради“, на сметка 2032 „Жилищни сгради“ и 2039 „Други сгради“ се дължи на осчетоводяването на Актовете за общинска собственост, която е актувана през текущия период; увеличаване стойността на сградите със стойността на извършените ремонти по инвестиционната програма и други.

Кредитният оборот по сметки 2031, 2032, 2039, 2041 и 2049, 2051, 2059 и 2060 изразява прехвърлените с вътрешен разчет суми по балансите на второстепенните разпоредители с кредити, разплатени от първостепенния разпоредител по инвестиционната програма; отписаните от баланса на общината сгради или част от тях в следствие на продажба.

При използването на сметка 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ е съблюдаван принципа залегнал в ДДС № 20/14.12.2004 г., че когато стойността на цялата конфигурация надвишава минималния праг на същественост, съществените елементи /компютър и монитор/ се завеждат като ДМА, независимо, че тяхната индивидуална стойност може да е под минималния праг.

Възприетият праг на същественост на ДМА е 1 000 лева без ДДС с изключение на компютрите, чийто праг е 500,00 лв. без ДДС.

В Община Велико Търново в съответствие с Указанията дадени в ДДС № 05/30.09.2016 г и СС 4 Отчитане на амортизациите се начисляват амортизации на нефинансовите дълготрайни активи за 2023 г. Не са амортизират в съответствие с т.23 от ДДС № 05/30.09.2016 г. следните активи:

- а) земи, гори и трайни насаждения;
- б) активи с историческа и художествена стойност (включително музейни експонати);
- в) книги в библиотеките;
- г) активи в процес на придобиване;
- д) придобити и временно съхранявани от бюджетна организация нефинансови дълготрайни активи, които подлежат на разпределение/предоставяне/прехвърляне на други бюджетни организации, включително в рамките на първостепенната система/ДВУ/БАН;
- е) приети от държавен/общински орган за временно съхранение, управление и продажба (или друга реализация) на конфискувани, отнети и изоставени в полза на държавата/общината нефинансови дълготрайни активи, включително придобити от държавата/общината такива активи на нейни длъжници в производството по несъстоятелност;
- ж) нефинансови дълготрайни активи, които са в процес на реализация (включително и при ликвидация на съответните дейности и обособени звена);
- з) трайно неупотребявани в дейността на бюджетната организация нефинансови дълготрайни активи (за срок от над една година) – при условие, че бюджетната

организация изрично ги е идентифицирала и е изготвила реалистична обосновка за това. В случай, че активите започнат да се използват отново като нефинансови дълготрайни активи, за тях продължава (започва) да се начислява амортизация;

и) амортизируеми активи, които след реконструкция, преустройство и/или ремонт или в резултат на други събития са трансформирани в активи по буква „б“;

к) активи, за които с указание на МФ изрично е определено да не се амортизират, а да се прилага само обезценка (това положение не изключва възможността за съответните активи да се прилага модел на последваща преоценка, доколкото изрично не е определено друго с указания на МФ);

л) напълно амортизираните (до остатъчна стойност) активи, доколкото балансовата стойност не е увеличена чрез преоценка на актива или не е ревизирана в посока намаление оценката на бюджетната организация за остатъчната стойност на актива;

В Община Велико Търново е възприет линеен метод на амортизация.

Със Заповед № РД22-1971/09.11.2017 г. е сформирана работна група за определяне на полезния срок на годност на нефинансовите дълготрайни активи и на остатъчния срок на годност на придобитите такива преди 01.01.2017 г.

Същата работна група е определила и остатъчната стойност на нефинансовите дълготрайни активи по видове в процент спрямо отчетната стойност на актива. В съответствие с дадената възможност в Счетоводен стандарт 4 *Отчитане на амортизации* Община Велико Търново е възприела активите, за които остатъчната стойност е под 4 % включително да бъде игнорирана.

При прехвърляне на амортизируеми активи между бюджетни организации в рамките на системата на първостепенния разпоредител е възприет подхода на брутно отразяване на отчетната стойност на акумулираната амортизация.

Със Заповед № РД22-344/16.02.2021 г. е сформирана работна група за определяне на полезния срок на годност на нефинансовите дълготрайни активи и на остатъчния срок на годност на придобитите такива.

Начислените амортизации на дълготрайните амортизируеми активи в стопанска област „Бюджет“ на Община Велико Търново за периода 01.01.2023 – 31.12.2023 година възлизат на 6 628 818.11 лева. Акумулираната амортизация към 31.12.2022 година на същите активи е в размер на 49 749 253.09 лева.

Начислените през годината амортизации намират отражение в кредитните обороти на сметките от група 24 *Амортизация на дълготрайни материални активи*, а акумулираната амортизация намира отражение в крайните кредитни салда на сметките от същата група.

Дебитния оборот на сметките от подгрупа 603 *Разходи за амортизации* е в размер на 6 127 238,81 лв. Разликата между кредитния оборот на сметките от група 24 и дебитния оборот на сметките от подгрупа 603 са вследствие на: аналитично движение между партии в една сметка, поради преактуване на сгради общинска собственост и преместване на компютърни конфигурации; корекции на начислена амортизация от минали години; прехвърлена амортизация на активи от/в стопанска област „Други сметки и дейности“; прехвърлена амортизация на активи в системата на Община Велико Търново

Начислените амортизации на дълготрайните амортизируеми активи в стопанска област „Други сметки и дейности“ на Община Велико Търново за периода 01.01.2023 – 31.12.2023 година възлизат на 9 398 931.54 лева. Акумулираната амортизация към 31.12.2023 година на същите активи е в размер на 49 295 749.09 лева.

Начислените през годината амортизации намират отражение в кредитните обороти на сметките от група 24 *Амортизация на дълготрайни материални активи*, а акумулираната амортизация намира отражение в крайните кредитни салда на сметките от същата група. Дебитния оборот на сметките от подгрупа 603 Разходи за амортизации е в размер на 7 047 425.58 лева. Разликата между кредитния оборот на сметките от група 24 и дебитния оборот на сметките от подгрупа 603 са вследствие на: корекции на начислена амортизация от минали години; Прехвърлена амортизация на активи от/в стопанска област „Бюджет“, прехвърляне на амортизация от партида в партида

Балансовата стойност на ДМА, които временно са изведени от употреба за всички отчетни области е 2 129 686.29 лв.

Балансовата стойност на ДМА, които не са въведени в употреба за всички отчетни области е 801 754.58 лв.

Отчетната стойност на напълно амортизираните ДМА по групи активи е, както следва:

Група „Сгради“ – 615 620,84 лв.;

Група „Компютри, транспортни средства, оборудване“ – 16 713 901,94 лв.;

Група „Стопански инвентар и други ДМА“ – 131 960,88 лв.

Група „Инфраструктурни обекти“ – 14 809 252,93 лв.

Отчетната стойност на нематериалните дълготрайни активи за всички отчетни области е 2 319 150,42.

Новопридобитите през 2023 години амортизируеми ДМА за всички отчетни области са на стойност 11 075 217,10 лв.

Балансовата стойност на НДА, които временно са изведени от употреба за всички отчетни области е 50,00 лв.

Отчетната стойност на напълно амортизираните НДА 409,80 лв.

Новопридобитите през 2023 години амортизируеми НДА са на стойност 48 981,14 лв.

Стойността на ДМА – чужда собственост към 31.12.2023 г. е 17 056 689.79 лв., от които в отчетна област „Бюджет“ – 7 244 860.15 лв., в отчетна група „СЕС“ – 0,00 лв. и в отчетна област „Други сметки и дейности“ – 9 811 829.64 лв. Намалението от почти 3 000 000,00 лв. на ДМА-чужда собственост е в резултат на Закриване на Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост, с. Пчелище и предаване на имота, където се е помещавал дома на собственика - сдружение „Съюз на слепите в България“, съгласно Решение на Великотърновски общински съвет № 1318/27.04.2023г.

Изпълнена е т.2.13. от ДДС 20/14.12.2004 г., материалните запаси, вложени в употреба да не се водят по баланса, а за целите на контрола да се отразяват задбалансово за тези на стойност над 120,00лв. и с изключенията посочени в счетоводната политика.

Незавършеното строителство в края на отчетния период в отчетна област „Бюджет“ възлиза на 1 666 772,64 лв., в отчетна област „СЕС“ – 190 841,78 лв. и в отчетна област „Други сметки и дейности“ на 23 577 877,24 лв. Извършена е оценка на етапа, до който е достигнал процеса на придобиване за всеки обект по сметка 2071 „незавършено строителство“.

Извършена е годишна инвентаризация на активи, пасиви, разчети и парични средства, съгласно Заповед на Кмета на общината № РД 22-2071/19.10.2023г.

Всички второстепенни разпоредители на Община Велико Търново също са извършили инвентаризации на основание на Заповеди на техните ръководители.

В резултат на годишната инвентаризация е извършено бракуване, съгласно заповед № РД22-2405/21.12.2023г. Бракуваните активи са отписани към 31.12.2023 г.

Извършен е преглед за преценка на материалните запаси.

Общината е застраховала сгради, автомобили и материални активи

В баланса на Община Велико Търново към 31.12.2023 г. е отразен собствения капитал на свързаните лица.

Търговски дружества, в които Община Велико Търново е едноличен собственик:

1. „ИНВЕСТСТРОЙ 92“ ЕООД със седалище : гр. Велико Търново, ул. „Росица“ № 1, участие на Община Велико Търново в търговското дружество – 100%;
2. „ОБРЕДНИ ДЕЙНОСТИ“ ЕООД със седалище: гр. Велико Търново, ул. „Беляковско шосе“ № 22, участие на Община Велико Търново в търговското дружество – 100%;
3. „ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДВИЖЕНИЕТО, ПАРКИНГИ И ГАРАЖИ“ ЕООД със седалище: гр. Велико Търново, ул. „Цар Т. Светослав № 1а, участие на Община Велико Търново в търговското дружество – 100%;
4. „ЦАРЕВГРАД ТЪРНОВ“ ЕООД със седалище гр. Велико Търново, ул. „Христо Ботев“ № 5, участие на Община Велико Търново в търговското дружество – 100%;
5. „КОМПЛЕКСЕН ОНКОЛОГИЧЕН ЦЕНТЪР“ ЕООД със седалище гр. Велико Търново, ул. „Бузлуджа“ № 1, участие на Община Велико Търново в търговското дружество – 100%;
6. „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И СПОРТНА МЕДИЦИНА I“ ЕООД със седалище : гр. Велико Търново, ул. „Тодор Балина“ № 2, участие на Община Велико Търново в търговското дружество – 100%;
7. СБАЛПФЗ „Д-Р ТРЕЙМАН“ ЕООД със седалище гр. Велико Търново, местност „Света гора“, участие на Община Велико Търново в търговското дружество – 100%;
8. ЦЕНТЪР ЗА КОЖНО-ВЕНЕРИЧЕСКИ ЗАБОЛЯВАНИЯ – ВЕЛИКО ТЪРНОВО“ ЕООД със седалище гр. Велико Търново, ул. „Бузлуджа“ № 1, участие на Община Велико Търново в търговското дружество – 100%;
9. „ЦЕНТЪР ЗА ПСИХИЧНО ЗДРАВЕ ВЕЛИКО ТЪРНОВО“ ЕООД със седалище : гр. Велико Търново, ул. „Бузлуджа“ № 1, участие на Община Велико Търново в търговското дружество – 100%;

Съвместно контролирани предприятия

Община Велико Търново няма участия в съвместно контролирани предприятия.

Асоциирани предприятия

1. „ПАЗАРИ – ВЕЛИКО ТЪРНОВО“ ООД със седалище гр. Велико Търново, бул България“ № 1, участие на Община Велико Търново в търговското дружество 49%

Миноритарно участие

1. „ВЕКТРА – ЦАРЕВЕЦ“ ООД със седалище гр. Велико Търново, ул. „Цар Тодор Светослав“ № 17, ет. 3, участие на Община Велико Търново в търговското дружество 12%

2. МОБАЛ „Д-Р СТЕФАН ЧЕРКЕЗОВ“ АД със седалище гр. Велико Търново, ул. „Ниш“ 1, участие на Община Велико Търново в търговското дружество 14,65%
3. „ОБЩИНСКА БАНКА“ АД със седалище гр. София, район „Оборище“, ул. „Врабча“ № 6, участие на Община Велико Търново в търговското дружество 0,16119%

С решение на Великотърновски общински съвет №1406 от 29.06.2023 година е дадено съгласие да се внесе като парична вноски за увеличаване капитала на Специализирана болница за активно лечение на пневмо-физичесни заболявания „Д-р Трейман“ ЕООД – гр. Велико Търново, ЕИК 000130104, сума в размер на 71 000 лв. срещу която Община Велико Търново като едноличен собственик на капитала на това дружество, записва 710 броя дяла.

През 2023 г. от счетоводните регистри на Община Велико Търново е отписано участието на общината в търговските дружества „Ариел“ ООД и „Евробазар – Велико Търново“ АД на основание решение на Великотърновски общински съвет № 1477/31.08.2023 г.

През 2023 на общо събрание на съдружниците на „Пазари – Велико Търново“ ООД, проведено на 28.07.2023 г. се взема решение за разпределение на дивидент в дружеството от натрупаната неразпределена печалба за периода 2003-2021 години, като частта за Община Велико Търново е 1 098 580,00 лв.

През 2023 на извънредно общо събрание на съдружниците на „Пазари – Велико Търново“ ООД, проведено на 01.09.2023 г. се взема решение за разпределение на дивидент в дружеството от натрупаната неразпределена печалба за периода 2003-2022 години, като частта за Община Велико Търново е 882 000,00 лв.

По банковата сметка на Община Велико Търново са постъпили дивидентите от „Пазари-Велико Търново“ ООД, намалени с размера на дължимия данък при източника.

За активите предоставени за ползване на държавни институции общината е начислила операциите за приписани приходи, съгласно т.17.15.7. на ДДС 20/14.12.2004 г.

Начислени са и разходите за провизии на персонала, съгласно т.19.7. на ДДС 20/14.12.2004 г.

Начислени са приходите и разходите, отнасящи се за 2023 г. за случаите, когато ще бъдат фактурирани през 2024г., съгласно т.49.1. на ДДС 20/14.12.2004 г.

В края на годината са взети счетоводни записвания за неусвоените помощи и дарения, съгласно т.22.1 от ДДС 14/30.12.2013 г.

Към 31.12.2023г. начислените провизии за вземания възлизат на 116 921,57 лв. Вземанията от наематели съставляват най-големия относителен дял от провизираните такива.

Към 31.12. 2023 година Община Велико Търново има задължения в размер на 6 380 000 лв. към „ФЛАГ“ ЕАД. Задължението е отразено в кредитното салдо на сметка 1993 *Текущ дял по дългосрочни заеми от небюджетни предприятия от сектор „Държавно управление“*. През 2023 година Община Велико Търново е усвоила кредит от „ФЛАГ“ ЕАД в размер на 6 380 000 по Договор за кредит № 19393/30.05.2023г.. Погасила е главница по кредит 1022/16.10.2018г. в размер на 98 761,73 лв.

Заемите от „ФЛАГ“ ЕАД са отчетени в съответствие с т.21 от ДДС №5 от 02.09.2011г.

През 2023 година са усвоявани средства по договори за кредит с БАНКА ДСК АД и Регионален фонд за градско развитие №20039/03.12.2020г. и 20040/03.12.2020г. на обща стойност 1 048 716,76 лв., отразени по кредитния оборот на сметка 1623 *„Дългосрочни заеми от банки в страната“* и сметка 1992 *Дългосрочни заеми от небюджетни предприятия от сектор „Държавно управление“*. По договор за кредит № 20040/03.12.2020г. Община Велико Търново е погасила главница в размер на 51 968 лв. Общо задълженията към регионалния фонд за градско развитие към 31.12 .2023 г. възлиза на 890 796,05 лв., а към банка „ДСК“ ЕАД на 619 026,53 лв.

Кредитното крайно салдо по сметка 1621 *„Краткосрочни заеми от банки в страната“*, отразява задължението на Община Велико Търново към „Общинска банка“ АД по договор за револвиращ банков кредит № ВТ 08/18.09.2022г.

Обезпечаването на задълженията, за които общината е сключила договор за особен залог с Централния регистър на особените залози е отразен в сметка 9233 *„Обезпечени задължения по реда на особените залози“*.

Стойността на подписаните от Кмета на Община Велико Търново Записи на заповеди, издадени в съответствие с изискванията по ОП "Регионално развитие" и за други целеви средства също намират отражение по сметка 9299 *„Други кредитори по условия задължения“*.

Задбалансовата отчетност за бюджетните показатели „поети ангажименти“ и „нови задължения за разходи“ в Община Велико Търново е организирана към 31.12.2023г. в съответствие с глава X от ДДС 14/30.12.2013 г. Сумата на поетите ангажименти за капиталови разходи през 2023г. за всички отчетни области възлиза на 25 422 813 лв.

Извършен е анализ на просрочията . Те са отразени задбалансово по сметки 9913 *Просрочени вземания от клиенти*, чийто размер към 31.12.2023 г. е 71 905,27 лв. , които са отразени и в §§ 24-04 , сметка 9915 – *Просрочени вземания от концесии и наеми* - 202 576,55 лв. , отразени в §§ 24-05 и 9919 *Други просрочени вземания* в размер на 25 687,67 лв., отразени по §§27-00. Просрочените вземания са на дирекция "Образование, младежки дейности и спорт", Център за социални услуги, Община Велико Търново, ОП "Реклама", ДКС „Васил Левски“ и ОП „Спортни имоти“

Просрочените задължения към доставчици са отразени в сметка 9923 и са в размер на 1 885 021,48 лв. Те са на Дирекция „Култура, туризъм и международни дейности“, Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт“, Кметство Ресен, ОП „Зелени системи“ и общинска администрация.

Наличните средства вложени на депозити в Община Велико Търново към 31.12.2023г. са в размер на 90 562,12 лв., Това са средства по банкова сметка разкрита, съгласно чл. 60, ал.2, т.2 от ЗУО.

През 2023 година на основание Решение на Великотърновски общински съвет № 39/21.12.2023г.са прекратени сключените с „Общинска банка“ АД срочни

депозити на парични средства от фонд „Покриване разходи за приватизация и следприватизационен контрол“

Друга отчетна група са сметки за средства от Европейския съюз на Община Велико Търново. Тук се включват разкритите банкови сметки в изпълнение на ДДС № 7/04.04.2008г., относно редът и начинът за предоставяне на общини на средствата на Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, както и на средствата на Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие“ и тяхното отчитане.

В тази отчетна област са отразени като средства от Европейския съюз, средствата по програми за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество; средства по секторни програми „Леонардо да Винчи“, „Еразъм“ и „Коменски“, въпреки че са постъпили по бюджетните сметки на бенифициентите.

Остатъкът по банковите сметки за средства от Европейския съюз към 31.12.2023 г. е 82 345,01 лева.

Третата отчетна група – други сметки и дейности има наличност по банкови сметки към 31.12.2023 г. е 2 624 328,81 лв.

В тази отчетна група са заведени:

- Инфраструктурни обекти с отчетна стойност 160 059 477,52 лв и балансова – 110 967 253,70 лв.;
- Активи с историческа и художествена стойност и книги с отчетна стойност 66 182 740,47 лв. и балансова стойност 65 979 215,20 лв.;
- Земи, гори и трайни насаждения с отчетна стойност 55 995 940,02 лв. и балансова стойност 55 995 940,02 лв.

В счетоводния отчет информацията е представена честно, в съответствие със Закона за счетоводството, Националните счетоводни стандарти и специфичното законодателство в определените сфери.

С оглед прецизността при прочита на информацията във финансовия отчет към 31.12.2023г. Счетоводната политика за 2023 г. да се счита за неразделна част от обяснителната записка.

инж. ДАНИЕЛ ПАНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

МАРИЯН МАРИНОВ
ДИРЕКТОР ДИРЕКЦИЯ „БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ“

ДАНИЕЛА ДАНЧЕВА
ГЛАВЕН СЧЕТОВОДИТЕЛ

Изготвил:

Светозара Стефанова
Главен експерт „Бюджет“